

Kiemelkedő vállalkozói bizalom az önkormányzatok iránt

Több, érdekes tapasztalatot is hozott a közvélemény-kutatóknak a Postapartner Programmal kapcsolatosan 2008 decemberében végzett felmérés. A Magyar Posta felkérésére a Szonda Ipsos Média-, Vélemény- és Piackutató Intézet munkatársai kilenc megyében – Bács-Kiskunban, Békésben, Borsod-Abaúj-Zemplénben, Győr-Moson-Sopronban, Hajdú-Biharban, Nógrádban, Somogyban, Vasban és Zalában – összesen 450 egyéni vállalkozót és 900 mikrovállalkozást kerestek meg telefonon. A szakemberek arra voltak kíváncsiak, hogy a kedvezőtlen gazdasági helyzet hatásai ellen milyen lépésekkel készülnek a vállalkozók, illetőleg mennyire ismert számukra a Magyar Posta vállalkozásba adási programja, mint üzleti lehetőség. A kutatást vezető Nagy Réka összegezte tapasztalataikat.

Elsőként azt emelte ki a szakember, hogy a bizonytalan gazdasági körülmények ellenére az egyéni vállalkozók 38, a mikrovállalkozások 41 százaléka elképzelhetőnek tartotta, hogy ha új üzleti lehetőség adódik, bővíti tevékenységét a következő hat hónapban. A kiadások csökkentése mellett leginkább ezt az utat látják a gazdasági helyzet negatív hatásainak kivédésére. Ezen belül egyharmaduk stratégiai lépésként a postai szolgáltatás felvállalását is elképzelhetőnek tartja.

A Postapartner Program iránt – a részletek ismerete nélkül – a mikrovállalkozások

16 százaléka, az egyéni vállalkozások kéttizede mutatott érdeklődést, ezt még fokozták a munkaerő-piaci támogatási rendszer és a Magyar Fejlesztési Bank kedvező hitel-lehetőségei. Megyénként is eltérő fogadtatást tapasztaltak a kutatók a postapartner-ség iránt. Leginkább a Hajdú-Bihar megyei egyéni vállalkozók figyelmét keltette fel az üzleti lehetőség, átlagos volt az érdeklődés például Nógrádban, Békésben, Bács-Kiskunban és Zalában. Ezt az is befolyásolta, hogy a megkérdezettek mennyire tartják profiljukba illőnek, illetőleg

jövedelmezőnek a postai szolgáltatást, vagy milyen postai tapasztalattal, kötődéssel rendelkeznek. A postai tevékenységről hasonlóan vélekedtek az egyéni vállalkozók és a mikrovállalkozások, mintegy 70 százalékuk tartja könnyen megtanulhatónak.

Postai szolgáltatás üzemeltetésére közbeszerzési pályázaton lehet jelentkezni, ezért a felmérésben azt is megkérdezték a szakemberek, hogy az információszerzéshez, a pályázatíráshoz vesznek-e igénybe segítséget. Az eredmény kettős képet mutat: az egyéni vállalkozók egyharmada, a mikrovállalkozások negytedede tagja valamilyen szakmai szervezetnek, szövetségnek, egyesületnek, közülük is legtöbben a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarának; pályázatírás esetén leginkább azonban a könyvelőjüket (80%), a pályázatíró céget vagy közvetlen környezetükből a családtagjaikat, esetleg az önkormányzatot keresnek meg, míg alig a fele fordulna a kamarához. Jóllehet a Postapartner Program pályázói-nak a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara és a KISOSZ ingyenes üzleti, illetve közbeszerzés-

si tanácsadást nyújt akkor is, ha nem tagjai e szervezeteknek. Egyébként a kutatásba bevont vállalkozások háromtizede pályázott már korábban valamilyen más program keretében, közbeszerzésen alig egyhatodik indult. Mindkét vállalkozói kör legelőször a pályázatot kiíró cég honlapját – ebben az esetben a www.posta.hu internetes oldalt – keresné fel információszerzés céljából. Ezután kérdeznék meg a könyvelőket, különböző gazdasági szakembereket és profi pályázatírókat. Figyelemre méltó adat, hogy ma már az egyéni vállalkozások majdnem fele és a mikrovállalkozások 70 százaléka minden nap használja szakmai céllal az internetet.

Összességében az mondható el, hogy az egyéni és mikrovállalkozások a bizonytalan gazdasági helyzetben ahhoz, hogy talpon maradhassanak, kiadáscsökkentést és vállalkozásbővítést terveznek. A Postapartner Program iránt az egyéni vállalkozások jobban érdeklődnek, mint a mikrovállalkozások, a támogatási programok és a kedvező hitelek ugyanakkor mindkét csoport esetében fontos érvet jelenthetnek a döntésben. Leginkább azok látnak jó üzleti lehetőséget a programban, akiknek valamilyen közvetlen kapcsolata, tapasztalata van a postával, mert gyakran járnak oda, eligazodnak a szolgáltatás nyújtotta lehetőségek között, vagy személyesen jól ismernek egy postást.

László Márta

Postai tevékenységgel kapcsolatos attitűdök

	Egyéni vállalkozások		Mikrovállalkozások	
	% Nem ért egyet	% Egyetért	% Nem ért egyet	% Egyetért
A postai tevékenység egy jó lehetőséget jelent a több lábbon állásra	17	70	25	62
A Magyar Posta, mint partner, biztos megrendelő és fizető	14	62	20	55
A postai tevékenység rendszeres, kiszámítható forgalmat biztosít	28	59	32	54
Egy posta üzemeltetése során számos új ügyfélre tehet szert, növekedhet a forgalma	34	56	37	53
Javul a meglévő infrastruktúra és a kapacitás kihasználtsága	26	51	30	50
Százalékos megoszlások	N=450		N=900	

A fogyasztók érdekében

Nem mindegy, mit és hogyan!

A helyi önkormányzatok többsége a helyi közszolgáltatások díjának megállapításakor saját szervei, illetőleg olyan szolgáltató útján tesz eleget, amelynek gazdálkodásában az önkormányzat gazdaságilag érdekelt. Következésképpen a szolgáltatás díjának megállapítását – eltérően más hatósági áráktól – nem kizárólag a fogyasztók érdekeinek védelme, hanem az önkormányzat gazdasági érdekei is befolyásolhatják.

Az alkotmány 44/A. §-ának (2) bekezdése alapján a helyi önkormányzatok a helyi közügyekről és a helyi közszolgáltatásokról rendeletet alkothatnak. A hatályos jogszabályok alapján olyan helyi közszolgáltatások díjának megállapításáról rendelkeznek, amelyek megszervezése az ő feladatuk.

A helyi önkormányzatok többsége e feladatának saját szervei, illetőleg olyan szolgáltató útján tesz eleget, amelynek gazdálkodásában az önkormányzat gazdaságilag érdekelt. *Ilyen esetben az önkormányzatnak egyszerre vannak tulajdonosi érdekei, ugyanakkor szabályozási jogosítványai.* Számos más esetben is sérülhetnek a közösségi alapelvek (jogbiztonság, arányosság elve, diszkrimináció tilalma). Az alábbiakban ezen esetekből mutatunk be már az Alkotmánybíróság által is vizsgált példákat.

A helyi önkormányzatoknak a hatósági ár megállapításakor a fogyasztók érdekében tekintettel kell lenniük arra, hogy a szolgáltató ne élhessen vissza *gazdasági erőfölényével*. Egyúttal azonban – az ártörvény rendelkezéseiből fakadóan – a hatósági ár megállapításakor olyan árat kell meghatározniuk, amely nem teszi tönkre az adott vállalatot, hiszen az önkormányzat által megállapított árnak fedezetet kell biztosítania a vállalat e

tevékenységekkel összefüggő költségeire, s jövedelmet is kell garantálnia.

A helyi önkormányzatok – privilegizált helyzetüknél fogva – befolyásolni tudják a szabad versenyt a közterület-használati díjak diszkriminatív megállapításával is. E témában számos további Alkotmánybírósági határozatot találunk.

A közterület-használat helyi szabályozásakor az önkormányzatok gyakran közhatalmi pozícióikra alapozva rendelkeznek olyan jogviszonyokat, melyekben csak mint – a polgári jog szerint – szerződő jogalanyok járhatnak el. Jellemző példaként az az eset említhető, melyben a képviselő-testület a közcélú villamosműveknek a közterületen történő tartózkodásra közterület-használati díjat állapított meg rendeletben.

A vizsgált tárgykörben az önkormányzati rendeletalkotással szembeni lényeges követelményként fogalmazható meg az is, hogy a *közszolgáltatás díja az általánjellegűtől a ténylegesen ellátott szolgáltatás értékéhez közelítsen*. Az 57/1995. (IX. 15.) AB határozat már elvi jelleggel hívta fel a figyelmet arra, hogy „önmagában nem feltétlenül alkotmányellenes, ha a jogalkotó általánynyal vagy törvényes vélelem felállításával szabályoz”. Az általánjellegű és vélelem alapján megállapított adókötelezettség elbírálása során azonban az

Alkotmánybíróság azt is hangsúlyozta, hogy ilyen szabályozásra csak ún. *többletgaranciák mellett kerülhet sor* (pl. 5/1997. (II. 7.) AB határozat).

A 29/1996. (VII. 3.) AB határozatában az Alkotmánybíróság kimondta, hogy a *képviselő-testület az önkormányzat közhatalmi és tulajdonosi jogosítványát nem választotta szét* akkor, amikor a közüzemi ivóvíz-szolgáltatás igénybevételét kizárólag a tulajdonos önkormányzat hozzájárulásával, illetőleg hozzájárulási díj megfizetésével tette lehetővé. Az önkormányzat ebben az esetben versenyjogi előírásokat sértett.

Az Alkotmánybíróság az 59/1996. (XII. 22.) AB, valamint a 10/1997. (II. 28.) AB és 16/1997. (II. 28.) AB határozatában kifejtette: annak ellenére, hogy az ivóvíz- és csatornaszolgáltatási díj – általánossíva: minden közüzemi szerződésből eredő díj megfizetésének elmaradása bevételkiesést okoz az önkormányzatnak vagy a közüzemi szolgáltatóknak, ezek a tartozások nem közjogi, hanem polgári jogi jellegűek, nem minősülhetnek közterheknek, ebből következően behajtásukat adók módjára nem lehet önkormányzati rendeletben meghatározni, mert az törvényellenes és sérti a *jogbiztonság elvét*.

Nemrégiben született az Alkotmánybíróság 21/2009. (II. 26.) határozata, amelyben a helyi önkormányzati rendeletben szereplő versenyjogi előírások megsemmisítéséről döntött. Az ügyben *szereplő képviselő-testület ugyanis a város meghatározott távhőszolgáltatással ellátott területén elrendelte a távhőszolgáltatás kötelező igénybevételét, és megtiltotta a közüzemi szerződés felmondását. A szabályozás azonban több szempontból*

is törvénytörő volt az alábbiak miatt.

A távhőszolgáltatás – különösen a lakossági felhasználók tekintetében – természetes monopolhelyzetet élvező szolgáltatás, ezért a távhőszolgáltatás szabályozásában kitüntetett szerepe van a fogyasztók védelmének. A távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény (továbbiakban: Tszt.) indokolása is kimondja, hogy a fogyasztóvédelem egyik fontos eleme a szolgáltatás igénybevevőjének az a joga, hogy a közüzemi szerződést felmondhassa. *Ezért a Tszt. a felhasználó jogaként szabályozza az általános közüzemi szerződés felmondását* úgy, hogy a 38. §-ban részletesen meghatározza a felmondás feltételeit, ezzel biztosítva azt, hogy ne veszélyeztesse a szolgáltatói és a felhasználói rendszer zavartalan működését. A Tszt. ugyanezen paragrafusa lehetőséget ad – a törvényi feltételek betartása mellett – a távhővel ellátott épületben, épületrészben a szolgáltatás igénybevételének megszüntetésére is.

A helyi önkormányzati szabályozás erőfölénnyel való visszaélésnek minősül, sérti a közösségi versenyjogi alapelveket. *A helyi önkormányzat ugyanis közhatalmi jogosítványaival visszaélve kizárta annak lehetőségét, hogy a fogyasztók esetlegesen számukra kedvezőbb fűtési rendszerhez csatlakozzanak.*

A fentiekre való tekintettel a versenyjogi előírások betartásának kiemelt szempontként kell megjelennie a vizsgált tárgykörben alkotott önkormányzati rendeleteknél.

Kreátor Info Kft.
kreatorinfo@rubicom.hu
06 30 641-4138

Egy világraszóló album!

A Juhász Árpád kék bolygó vándora

Juhász Árpád

6 kontinens
1600 fénykép
egy geológus úti kalandjai

TOPOGRÁF

Az album **Juhász Árpád**, a népszerű televíziós geológus és világutazó eddigi életművének legjavát mutatja be. **6 kontinens** közel **100 országába** jutott el, és a legszebb, legérdekesebb helyszínek közül válogatott. Úti kalandjait **744 oldalon** több mint **1600 gyönyörű fényképpel** szemlélteti.

Az album megrendelhető vagy megvásárolható: **TOPOGRÁF Térképészeti Kft.**

1141 **Budapest**, Komocsy u. 5. • Tel.: 06 (1) 478-0519 • e-mail: kereskedelem@topograf.hu

3527 **Miskolc**, Bajcsy-Zsilinszky u. 18. • Tel.: 06 (46) 344-493 • miskolc@topograf.hu

4400 **Nyíregyháza**, Selyem u. 20. • Tel./Fax.: 06 (42) 404-896 • nyiregyhaza@topograf.hu

6722 **Szeged**, Attila u. 9. • Tel.: 06 (52) 434-667 • szeged@topograf.hu

TOPOGRÁF

www.topograf.hu